

▼ حرف روز تجربیات برجام برای مذاکرات وین

مقام معظم رهبری در خصوص تجربه برجام فرموده‌اند: «بهره‌گیری از تجربه‌ها یا دو بار از یک سوراخ گزیده شدن؛ این هم یک مسئله است». حالا در همین مسائل مواجهه ما با دشمنان خارجی - مثلاً با غرب، با آمریکا، با اروپا - خب یک قضایایی داریم دیگر؛ قضایای گذشته را داریم، از اول انقلاب هم قضایایی داریم، اما این اواخر هم قضیه برجام [را داشتیم] و تعهدات این‌ها و بعد هم زدن زیر تعهدها و عدم رعیتشان، عدم ملاحظه‌شان؛ خب، این یک تجربه است. بدانیم که با این‌ها چگونه باید برخورد کنیم». مطابق سخنان حکیم انقلاب، درس‌های زیادی از برجام می‌توان گرفت که امروز باید نصب‌العین ملت ایران و بخصوص تیم مذاکره‌کننده باشد.

نکات تحلیلی: ۱- برجام بر مبنای اعتماد به آمریکا نوشته شد و تضمین‌های مناسب از آن‌ها گرفته نشد و زمانی از دولت در خصوص تضمین سؤال می‌شد، پرستیژ بین‌المللی آمریکا یا قول جان کری مورد استناد قرار می‌گرفت و نتیجه آن شد که همه دیدیم! این تجربه به ما می‌گوید مبنای مذاکره باید بی‌اعتمادی به طرف‌هایی باشد که در گذشته تعهد دادند، اما عمل نکردند. ۲- یکی دیگر از اشتباهاتی که اکنون تجربه تلخ برای ما شده، نحوه نگارش برجام بود؛ متنی به شدت تفسیرپذیر و مبهم که باعث سنگین شدن کفه سیاسی بر جنبه حقوقی آن بود. لذا همین بحث راه را برای حاشیه پردازی و ادعاهای عجیب طرف غربی باز گذاشته بود؛ در حالی که ایران به همه تعهدات عمل کرده بود، طرف مقابل با بهانه‌تراشی از تعهدات طفره می‌رفت. اکنون اما برای بازگشت به برجام باید تحریم برداشته شود و بعد از راستی آزمایی، تعهدی از طرف ما اجرا شود. ۳- گره زدن سیاست داخلی به برجام یکی از مهم‌ترین خسارت‌های برجام است و برجام باعث شد تا هرآنچه که حتی کوچک‌ترین ارتباطی با مذاکرات ندارد، در گرو توافق با غرب قرار گیرد. بر همین اساس باید این مطالبه از دولت وجود داشته باشد که کشور معطل توافق نشود. ۴- یکی دیگر از تجربیات برجام نحوه مواجهه با بدعهدی‌ها بود. در حالی که در ۱۸ اردیبهشت ۹۷ آمریکا از برجام خارج شد، به مدت یک سال، ایران هیچ اقدامی در مقابل انجام نداد و به همین دلیل شاهد آن بودیم که این پیش‌فرض برای طرف غربی به وجود آمد که با هر میزان بدعهدی، ایران به تعهدات برجامی خویش عمل خواهد کرد؛ بنابراین لزوم آمادگی برای مقابله به مثل در صورت بدعهدی ضرورتی است انکارناپذیر. (نویسنده: مصطفی برزکار)

فرض کنید تحریم باقی خواهد ماند؛ اقتصاد کشور را بر اساس ماندن تحریم برنامه‌ریزی کنید؛ و می‌شود برنامه‌ریزی کرد؛ چشم‌انتظار نباید باشید. یکی از مشکلات اقتصاد ما در این سه چهار سال اخیر همین بوده که مدام گفتیم تحریم [اگر] برداشته شد آن جوری خواهد شد، سرمایه‌گذاری خارجی [اگر] انجام بگیرد این جوری خواهد شد؛ این «اگرها» اقتصاد را معطل و سردرگم نگه می‌دارد. (۱۴۰۰/۱/۰۱)

▼ گزارش روز تکاپوی انتخاباتی دو جریان سیاسی

۲۴ روز تا شروع ثبت‌نام کاندیداهای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری زمان باقی است و دو جریان سیاسی کشور در حال چانه‌زنی با چهره‌های هم‌سو و احزاب برای شرکت منسجم در انتخابات هستند.

گزاره‌های خبری: ۱- «منوچهر منگی» وزیر خارجه سابق و از چهره‌های اصولگرا شنبه ۲۸ فروردین اعلام کرد؛ تشکل اصلی اصولگرایان موسوم به «شورای وحدت» تاکنون ۹ کاندیدای اصلی را برای شرکت در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ معرفی کرده است. بر اساس اظهارات او، محمدباقر قالیباف، ابراهیم رئیسی، محسن رضایی، سعید جلیلی، حسین دهقان، علی نیکزاد، حسین قاضی‌زاده هاشمی، عزت‌الله ضرغامی و سعید محمد از گزینه‌های اصولگرایان برای شرکت در انتخابات خواهند بود. ۲- در جریان سیاسی اصلاحات نیز تکاپوها برای حضور مؤثر در انتخابات افزایش یافته است. در همین زمینه، حسین مرعشی، سخنگوی حزب کارگزاران اعلام کرد: «شخصیت‌هایی مانند جهانگیری، ظریف، علی‌اکبر صالحی، محسن هاشمی، عباس آخوندی، عارف، پزشکیان و صدر دارند. اگرچه هنوز معلوم نیست همه این‌ها ثبت‌نام کنند، اما به‌رحال شخصیت‌های مطرح در جبهه اصلاحات هستند که می‌توانند وارد این عرصه شوند.» او در ادامه افزود: «ما کاندیدا به اندازه کافی داریم. من هنوز از برخی از کاندیداهای پنهان نام نبرده‌ام. ما کسانی را داریم که ممکن است در دقیقه نود رونمایی کنیم».

گزاره‌های تحلیلی: ۱- جریان اصولگرایی در ائتلاف نامزدها راه دشواری در پیش دارد و برخی از نامزدها علناً مخالفت و عدم شرکت در شورای وحدت را رسانه‌ای کرده‌اند، این موضع می‌تواند آسیب جدی به این جریان وارد کند. ۲- «جبهه اصلاحات ایران» در آخرین جلسه خود تصویب کرد که با گذراندن چهار مرحله، کاندید نهایی اصلاح‌طلبان را معرفی خواهد کرد که مرحله آخر آن بعد از اعلام تأیید صلاحیت کاندیدها توسط شورای نگهبان است. این جریان سیاسی در مورد مصادیق، هنوز به جمع‌بندی نرسیده است و هیچ دیدار رسمی با هیچ‌یک از کاندیدها نداشته است. ۳- نکته پایانی؛ باوجود آنکه رسانه‌های وابسته و برخی از اصلاح‌طلبان تندرو بحث عدم مشارکت در انتخابات ۱۴۰۰ را مطرح می‌کنند، اما رصد اخبار آشکار به‌خوبی نشان می‌دهد که جریان‌های سیاسی به‌صورت جدی به دنبال مشارکت فعال و پیروزی در انتخابات هستند. (نویسنده: فرهاد کوچک‌زاده)

▼ خبر ویژه پاس کاری «قانون انتخابات» بین سه مجموعه قانون‌گذار

اصلاح قانون انتخابات ریاست‌جمهوری جزو اولین طرح‌های در دستور کار مجلس یازدهم در شروع به کار آن بود. این طرح باوجود تصویب در مجلس تاکنون سه بار با ایرادات اساسی شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام مواجه شده است. در آخرین مورد از این ایرادات، عباسعلی کدخدایی سخنگوی شورای نگهبان در توثیقی به باقی ماندن دو ایراد در مصوبه مجلس اشاره کرد. محمدحسن آصفری نائب رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس درباره محتوای این دو ایراد گفت: «نخست، بحث سنی است. نظر مجمع این است که باید شرایط سنی، یعنی حداقل و حداکثر ۴۰ تا ۷۵ سال باید برداشته شود. ایراد دوم تعریف رجل سیاسی است. اعتقاد مجمع این است که بحث رجل سیاسی نباید در قوانین عادی بیاید. این دو مورد، ایراد شورای نگهبان نبوده و به‌صرف ایراد مجمع بازگشت خورده است». مجلس معتقد است هیئت نظارت نباید در تأیید قوانین دخلی داشته باشد لیکن مجمع معتقد است بر اساس قانون اساسی، تعیین سیاست‌های کلان کشور بر عهده رهبری گذاشته شده است و ایشان نیز می‌توانند این اختیار را به فرد یا گروه دیگری واگذار کند و از آنجا که نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی نظام بر عهده هیئت نظارت مجمع گذاشته شده است، می‌بایست در تصویب قوانین، از جمله قانون انتخابات ریاست جمهوری نظر این هیئت جلب شود.

توصیه هاشمی رفسنجانی به سید حسن: در انتخابات شرکت نکن!

«محمد هاشمی رفسنجانی» چند سالی است که از حزب کارگزاران فاصله گرفته است، می گوید آتش با تندروهای هیچ جناح سیاسی در یک جوی نمی رود، رئیس سابق صداوسیما در انتخابات دوره قبلی رد صلاحیت شده است، اما ۴ سال بعد به حسن خمینی توصیه کرده تا وارد فضای سیاسی نشود. برادر هاشمی رفسنجانی می گوید: «من برای ایشان نامه نوشتم که نامزد انتخابات نشود و به چند دلیل مخالف بودم که ایشان نامزد انتخابات شود. حاج حسن آقا وابسته به بیت امام (ره) هستند و شرایط امروز کشور نیز سخت است. رئیس جمهور شدن او نمی توانست شرایط را عوض کند. مشکلات کشور روی دوش رئیس جمهور است، شما امروز می بینید که بیشتر از آنکه دولت روحانی نقد شود؛ خود ایشان مورد فشار جامعه است. اگر حسن خمینی رئیس جمهور می شد با این فرهنگی که در رسانه ها حاکم است او را سیل می کردند. من تمایل نداشتم حسن خمینی میراث دار تمام مشکلات کشور در حال حاضر باشد. از سوی دیگر تجربه های قبلی نشان داده که مناظره ها جنبه تخریبی دارد و ممکن بود نکاتی مطرح شود که اگر مخاطب آن خانواده امام باشد؛ حرمت ها شکسته می شد.»

درگیری توییتری «پرس تی وی» و «عراقچی»

دیروز عراقچی، مسئول تیم مذاکره کننده کشورمان در وین، در توییتری اعلام کرد: «نمی دانم منبع مطلع پرس تی وی در وین کیست، اما هر که هست اصلاً مطلع نیست». حساب کاربری پرس تی وی در توییتر نیز در واکنش به توثیت عراقچی، نوشت: «بهتر است آقای عراقچی به جای زیر سؤال بردن اعتبار منبع خبری پرس تی وی، اعلام کند که دقیقاً کدام بخش از اطلاعات ارائه شده توسط این منبع مخدوش است»، و اما ماجرای این بگومگوی توییتری در انتشار خبری بود که منبع پرس تی وی در وین منتشر کرد و در خصوص دستورالعمل آمریکا درباره نحوه رفع تحریم ها گزارش داد: «آمریکا قصد لغو یک جای تحریم ها را ندارد و قصد دارد در مدت زمانی طولانی و طی مراحل متعدد، اقدام به رفع موقت برخی تحریم ها کند. آمریکا صرفاً با یک بازه زمانی کوتاه مدت یک هفته ای برای راستی آزمایی موافقت کرده است که در آن به صورت نمادین چند تراکنش انجام شود. راستی آزمایی معقول و لازم که برای معاملات نفتی حداقل ۳ تا ۶ ماه است را تاکنون نپذیرفته است. قصد آمریکا از عدم لغو کامل تحریم ها و اکتفا به رفع موقت برخی از تحریم ها، صرفاً بازگشت به برجام است تا بتواند از امکان مکانیسم ماشه علیه ایران استفاده کند. در صورت پذیرش مکانیسم رفع مرحله ای تحریم ها و یا تمدید بی اثر شدن آن ها در بازه های زمانی ۱۲۰ روزه و ۱۸۰ روزه، علاوه بر شرطی شدن اقتصاد ایران، آمریکا خواهد توانست با گروگان گرفتن تمدید رفع تحریم، خواسته های دیگر خود موسوم به برجام ۲ و ۳ را به ایران تحمیل کند». در تأیید تحلیل این رسانه خبری از موضع آمریکا در مذاکرات وین همین بس که سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد: «نماینده ما در امور ایران در حال بحث درباره طرحی است که شامل مراحل خاصی برای بازگشت به توافق هسته ای است. ما تحریم های ایران را لغو نخواهیم کرد، مگر اینکه اطمینان داشته باشیم که ایران به طور کامل به توافق هسته ای بازگشته است. ما امتیاز و یا طرح های یکجانبه ای به ایران نخواهیم داد و هدف ما این است که برنامه هسته ای آن ها تحت محکم ترین سیستم های راستی آزمایی قرار گیرد».

چرا وزیر اقتصاد از مجلس کارت زرد گرفت؟

مجوزهای دست و پاگیر و متعدد برای کسب و کارها که از مهم ترین موانع تولید است، دیروز کار دست دولت داد و موجب شد تا وزیر اقتصاد از مجلس کارت زرد بگیرد. نمایندگان در جریان بررسی سؤال روح الله نجابت و ۳۷ نفر از نمایندگان، از وزیر اقتصاد علت عدم اجرای شفافیت و تسهیل شرایط صدور مجوزهای کسب و کار را جویا شدند و بعد از توضیحات وزیر از پاسخ های او قانع نشدند و به او کارت زرد دادند. نجابت، نماینده شیراز در نقد دفاعیات وزیر اقتصاد گفت: «بر اساس آخرین گزارش بانک جهانی در بین ۱۰ کشور آخر از جهت شاخص های کسب و کار هستیم. توضیحات آقای وزیر مملو از ارقام گیج کننده ای بود که با واقعیت تطابق نداشت؛ اگر وزارت اقتصاد تلاش می کرد که محیط کسب و کار بهبود پیدا کند، وضعیت تولید، توزیع کالا و اصناف این گونه نبود. در حال حاضر تولیدکننده، توزیع کننده و اصناف ما همه گلايه مند هستند».

◀ **سناتور آمریکایی: هیچ کس در جهان از ما حساب نمی برد!**

«گراهام» سناتور ارشد جمهوری خواه به سیاست های بایدن در منطقه و جهان و تاخت و گف: «برخلاف توصیه های ارتش، ما داریم از افغانستان خارج می شویم و در تلاش هستیم دوباره به برجام برگردیم و ایرانی ها در حال تهدید برای انجام غنی سازی ۶۰ درصدی اورانیوم هستند. چینی ها در حال اعمال فشار به ما در مناطق مختلف آسیا هستند و مرزهای جنوبی آمریکا کاملاً از کنترل خارج شده اند. هیچ کس در جهان از بایدن نمی هراسد و این برای ما در داخل کشور خطرناک است. من تابه حال این مقدار وخیم شدن وضعیت امنیت ملی مان را در چنین مدت کوتاهی ندیده ام. از چند جبهه آمریکا ضعیف تر شده است. من بایدن و بلینکن را مقصر می دانم».

◀ **سردار آزادسازی نبل و الزهرا درگذشت/ سردار «محمدعلی**

حقیقین» از فرماندهان سپاه قدس گیلان و مشاور فرمانده نیروی زمینی سپاه به یاران شهیدش پیوست. سردار حقیقین از جمله یاران سردار سلیمانی در جبهه مقاومت بود که در عملیات آزادسازی نبل و الزهرا در حلب سوریه نقش مؤثری ایفا کرد. این سرباز وطن دیروز بر اثر بیماری کرونا درگذشت.

◀ **معنای «حصر» را هم فهمیدیم! / در حال حاضر ارتباط آزادانه**

سران فتنه بیشتر شده و تماس ها و مهمانی های موسوی و رهنورد با اعضای خانواده بدون حضور مأموران در جریان است. موسوی و همسرش در ماه های اخیر با طیف وسیعی از دوستان، فعالان سیاسی و محکومان از جمله مصطفی تاجزاده، علی شکوری راد، نرگس محمدی، نسرين ستوده، عفت مرعشی، اردشیر امیرارجمند، اسدالله بیات زنجانی، فاطمه راکعی، مسیح مهاجری، عبدالله نوری، سید حسن خمینی، محمد خاتمی، مهدوی کروی و... تماس برقرار کرده اند.

◀ **گفتند شاهدت کیست، گفت خواهرم! / رئیس شورای شهر**

تهران که پیش از این ثبت نام در انتخابات ریاست جمهوری را منکر شده و گفته بود نامزد ریاست جمهوری نخواهد شد، در اظهار نظر جدیدی گفت: «نمی خواهم از خودم تعریف کنم ولی احساس بدی نسبت به توانایی خودم ندارم و فائزه نیز من را به عنوان کسی که توانایی دارم تأیید کرده است؛ هرچند گفته است که به من رأی نمی دهد. اگر به خودم باشم سعی می کنم که به این عرصه ورود نکنم؛ ولی زمان ثبت نام شاید به من فشار بیاورند که در انتخابات ثبت نام کنم».

◀ **کار را باید به کاردان سپرد / «عبدالله گنجی» مدیرمسئول**

روزنامه جوان در توییتر نوشت: «از زمانی که امام حفاظت از هواپیماها را به سپاه سپرد، تاکنون یک مورد موفق هواپیمارایی نداشته ایم. حفاظت از مراکز هسته ای را یکپارچه به سپاه بسپارید تا با تشکیل یگان حفاظت هسته ای زیر نظر سپاه حفاظت، مشکلات موجود مانند نطنز رخ ندهد».